

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Дер. Америки ПЯТЬ ЦЕНТИВ Закордоном

Тел. "Свобода": BErgen 4-0897 — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ФЕДЕРАЛЬНІ СТИПЕНДІЇ ДЛЯ ВАРТІСНИХ СТУДЕНТІВ

Вашингтон, 10 січня. — Незабаром предявить президент Труман конгресові програму допомоги вартісним студентам на студії в університетах або й на спеціальні студії після закінчення найвищих шкіл. Фонд на такі стипендії мав би бути вміщений в бюджеті на найближчий фінансовий рік, отже від 1 липня, у висоті \$1,000,000. Після того фонди мали б бути постійні у висоті \$300,000,000 річно для вжитку 400,000 звичайних студентів ("андерградуєт") і для 37,500 студентів, що поїхали на студії і хочуть їх продовжувати як професіоналісти. Стипендіями мали б задовольняти стейтові комісії. На підставі теперішнього плану вони вносили б по \$800 річно для кожного студента.

Крім стипендій мали б ще бути доступні для студентів безплатні позики, гарантовані федеральним урядом до висоти \$1,200 річно або до \$8,000 на цілий час студії, які мали б тривати вісім років.

Досі доставали підмоги з федеральних фондів тільки студенти медичних або дентистичних чи студентки-доглядачки ("норс"). Теперішній план мав обняти студіюючу молодь з усіх ділянок знання. Відповідний законопроект буде готовий впродовж кількох місяців. Тоді теж буде звісно, куди вносити додатки й які студенти чи студентки матимуть першество. Американська Виконава Рада й інші організації одобрили вже цей план. Сен. Клод Пепер, який має доручення скласти відповідний законопроект, каже, що гроші будуть доставати студенти безпосередньо з федеральних фондів.

КОНГРЕСОВІ СТУДІЇ НАД ОБОРОНОЮ КРАЇНИ.

Вашингтон. — Комісія збройних сил палати репрезентантів підготувала далеко-йдучі студії над теперішнім станом країни збройної оборони, як це виявив конгресмен Карл Вінсон, голова комісії. Мають перевірити всі три ділянки оборони щодо їх безздатності та вистачальності. Комісія хоче дізнатися, скільки насправді є воєнних кораблів, скільки літаків і чи всі роди зброї є в такому стані, щоб можна було їх ужити з найбільшою досконалістю та придатністю.

ВИДАТКИ НА ОБОРОНУ ОБТЯГІ НА ПЯТЬ БІЛІОНІВ.

Вашингтон. — Секретар оборони Луїс Джансон виявив, що у підготовчій стадії при складанні федерального бюджету на наступний скарбовий рік він домагався п'ять біліонів більше на оборону. Підчас частих дискусій у департаменті оборони в будинку Пентагон знавці почали обмежувати одні видатки за другими, доки вкінці не стали на сумі \$13,545,000,000. Ці справи обговорював Джансон на пресовій конференції у приватності голов генеральних штабів усіх трьох ділянок оборони і бюджетових експертів. З відповідей на запити кореспондентів можна було з'ясувати, що ще й досі між поодинокими ділянками оборони панує незгода над деякими справами, головне над питанням, скільки потрібних одиниць вистачає для безпеки країни підчас теперішнього політичного положення в світі.

СТУДІЇ НАД АТОМОВОЮ СИЛОЮ КОШТУЮТЬ ЧОТИРИ БІЛІОНИ ДОЛАРІВ.

Нью Йорк. — До 30 червня теперішнього року видатки Злучених Держав на студії атомової сили як для воєнних так для промислових цілей досягнуть висоти чотирьох біліонів доларів. Це виявив Вилбур Келлі завідаючий Ньюйоркського Бюро Операцій Комісії Атомової Енергії у дискусії над атомовою технологією, влаштованою під опікою університету Нью Йорк. Комісія видала \$700,000,000 на лабораторії й на устаткування та різні машини потрібні для студії в теперішньому році. Келлі заявив, що обмеження комісії не дозволяють йому багато сказати про різні плани, злучені з ядровими студіями. Він тільки сказав загально, що студії переводять тепер в різних шкільних установах і приватних підприємствах. Між ними згадав про Лабораторію Аргона в Шікаго, Брукгейвен, на Лонг Айленді, Нью Йорку, Оук Ридж в Теннессі, а крім того в яких 200 приватних підприємств. Такі студії коштують річно пересічно по \$7,270,000 в кожній установі. Разом досі вносять видатки на таку працю коло чотирьох біліонів доларів.

ПРОКУРАТОР ЗАКИДАЄ ПСИХОПАТІЮ ПСИХІАТРОВІ.

Нью Йорк. — Тамес Ф. Морфі, помічник федерального прокуратора у процесі проти Алджера Гісса, обвинуваченого в кривоприсязі при відпекуванні від комунізму, заатакував свідчення психіатра д-ра Карла Вінгера в справі Витакера Чемберса Бінгера, приятеля Гісса, свідчив, що урядовий свідок Чемберс є "психопатом" і не завжди говорить правду. Морфі пробував якити таких самих аргументів на доказ, що самий свідок, д-р Бінгер, виказує признаки психопатії. Морфі напр. стверджує, що Бінгер підчас його запитів упродовж 50 минут глядів 59 разів вгору, заки дає відповідь. Саме такий самий закид зробив Бінгер Чемберсові, коли стверджує, що Чемберс глядів звичайно вгору, заки дасть відповідь. Загалом усеє час прокуратор доводив, що не кожного неправда є "психопатична", бо люди говорять неправду з різних причин. Крім д-ра Бінгера складали зізнання у вікторію ще інші свідки, після чого прокуратор заявив, що "мас досить".

ЗАПИСАВ ПІВ МІЛЬОНА НА ПОБОРЮВАННЯ ПЕРЕСТУДІ.

Дедгем, Масс. — Медична Школа при університеті Гарвард дістане відрахування в сумі \$500,000 з запису Пола В. Бекона, видавця книжок. В завітання він відступив свій маєток на школу, доки в ній не відкриють ліку на звичайний катар чи перестуду. Після того маєток може перейти на університет для інших наукових цілей.

ПОСТАЧАННЯ ВОЄННИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ФОРМОЗИ ЙДЕ ДАЛЬШЕ

Вашингтон, 10 січня. — Тенки й інші військові статки йдуть далі до Злучених Держав до Формози для підтримки китайського націоналістичного уряду за одобренням департаменту стейту і департаменту оборони. З Філадельфії вислано до Формози коло 300 тенків, 90 залізничних возів та повно всілякого іншого устаткування турецьким кораблем. Ці матеріали були замовлені в Америці ще заки президент Труман заявив, що Америка не піде на зайняття Формози. Кошти цих матеріалів покриває китайська амбасада з грошей, які ухвалив американський конгрес в 1948 р. в сумі \$125,000,000.

СЕКРЕТАР АЧЕСОН ОБОРОНЯЄ СТАНОВИЩЕ СУПРОТИ КИТАЮ

Вашингтон. — На тайному засіданні сенатської комісії закордонних відносин секретар стейту Дін Ачесон виявив причини, які спонукали уряд відмовитися від зайняття острова Формози для її оборони перед комуністами. Він теж виявив нову оборону американську лінію, яка йде від Японії через Окінаву й Філіппіни. Тому, що це було тайне засідання, не видало ніякого урядового комітету, а тільки деякі члени комісії переповіли загальний напрям наради. Ачесон мав сказати, що уряд не буде постачати воєнної допомоги азіатським країнам, тільки може давати фінансову допомогу на підставі Точки Четвертої інаугураційної промови президента Трумана.

АМЕРИКАНСЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ НАПРАВЛЯЮТЬ ВАНТАЖНИЙ КОРАБЕЛЬ НА КИТАЙСЬКИХ ВОДАХ

Вашингтон. — Департамент оборони вислав два нісичелі для допомоги при напівці американського торговельного корабля Флайінг Арров, на якого стріляли кораблі китайських націоналістів і важко ушкодили. Корабель належить до американської торговельної лінії Ісбрайтсен.

КРАЇ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ НАДАЮТЬСЯ НА КОМУНІСТИЧНІ ЕКСПЕРИМЕНТИ

Бок Гіл Фолс, у стейті Пенсильванія. — На конференції протестантських деномінацій обговорювано положення в країнах південної Америки. Д-р В. Стенлі Райкрофт, секретар Комісії Співпраці заявив, що відносини в країнах Латинської Америки такі, які були в Росії перед комуністичною революцією. Більша частина землі в південно-американських республіках належить до великих землевласників.

БУРЯ НА АТЛАНТИКУ ПРИПІЗНОЄ ПРИЗІД КОРАБЛІВ

Нью Йорк. — Вісті, прислані бездротним телеграфом до тулешних корабельних агентств сповіщають, що від кількох днів шаліє на Атлантичному океані буря. Внаслідок того усі кораблі, які плавають з Європи до Америки, припізнали призначення до Нью Йорку й інших пристаней. Корабель Генерал Гайнцелман, який веде 1,300 нових імігрантів з італійщини, припізнав свій приїзд на 4 дні. Останні вісті кажуть, що він приїде в четвер 12 січня у сьомій годині ранку.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ДАЛЬШЕ ПРЕДМЕТОМ НАРАД КАМОНВЕТТУ

Колombo, Цейлон, 11 січня. — На вчорашніх нарадах міністрів закордонних справ британської спільноти народів комуністичний Китай продовжував бути головним предметом нарад. Виявилися деякі розбіжності думок, як представники Австралії, Нової Зеландії, Південної Африки і Канади вважали, що справа у визнання комуністичного уряду треба було раніше обговорити на цій конференції і опісля заговорити "одним голосом". Обговорювано теж справу дальшого відношення до комуністичного Китаю й поодинокі представники заступали думку "осторожної приязні". Розглядаючи загальне міжнародне положення, учасники нарад ствердили, що Схід і Захід стоїть перед такою самою головною проблемою: комуністичною загрозою.

З.У.А.Д.К. З УСПІХОМ ПРОДОВЖУЄ ПЕРЕСЕЛЕНЧУ АКЦІЮ

Філадельфія, 11 січня. Вчора тут відбулися чергові наради Екзекутив Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, на яких стверджено цілий ряд нових успіхів у переселенчій акції та обговорено її дальші можливості.

Екзекутива з вдвоєм прийняла до відома, що всі ці родини українських скитальців, які від деякого часу були здержані в перехідному таборі в порті Бременгафен з огляду на нестачу відповідних для них приміщень і праці в цій країні, в останньому вже приїхали та зусилля ЗУАДКомісії і при допомозі ДП Комісії у Вашингтоні були розміщені по американських фарамах. Екзекутива Комітету рівночасно з жалем мусила ствердити, що українські громади, з малими тільки виїмками, ще далі не виявляють жадної готовності прийняти бодай тих 600 дальших родин українських скитальців, для яких ЗУАДКомітет в останньому знову полагодив іміграційні формальності. Екзекутива ЗУАДКомітету повторює свій гарячий заклик до американського українського громадянства, щоб воно продовжувало свою жертвенність на цілі Комітету та свою співпрацю для прийняття і розміщення дальших переселенців.

2. Екзекутива Комітету з тривогою ствердила новий розвиток та деякі нові загрози прояви серед нових імігрантів, що можуть бути настільки не поінформованості. Діло в тому, що вже досить поважна кількість нових імігрантів, головних тих, що залишили прийняти перед приїздом до цієї країни фермерську працю і не виконавши своїх зобов'язань перейшли до міст, тепер звертаються за допомогою до американських добродійних організацій та інституцій, куди їх часто-густо скеровує їхня власна організація. ЗУАДКомітет остерігає, що цього роду випадки потверджують, що новий імігрант є публічним тягарем і це може стати не тільки причиною його примусової депортації назад на скитальщину, але й дуже негативно відбитися на заходах в справі продовження і поширення переселенчого співпраці з ним.

3. У зв'язку зі зажаданнями на умовини життя і праці нових імігрантів на фарамах, Екзекутива Комітету рішила перевірити цілий ряд випадків на місцях та в потребі поробити відповідні заходи для унормування тих справ, інтерв'юючи у відповідних властях.

4. Вже з кінцем цього місяця Конгрес мав би розглядати проект нового, згідно поширення існуючого переселенчого закону. Для успішного впливу на рішення Конгресу в цій справі Комітет потребує якнайбільшої кількості нових зголошень праці і мешкань для нових імігрантів і в цій справі звертається до нашого патріотичного загалу.

5. Всім новим імігрантам ще раз пригадується обов'язок пірвічних зголошень до ДП Комісії у Вашингтоні. Хто цього ще досі не зробив, хай виконає негайно, бо це може мати вплив на його дальший побут в цій країні. При цьому звертається увагу, щоб зголошення пересилати на окремих формулярах, що їх можна одержати в ЗУАДКомітеті або інших допомогових агенціях та в іміграційних Бюрах. Виповнені зголошення пересилати тільки безпосередньо до ДП Комісії у Вашингтоні, на подану на формулярах адресу.

6. Екзекутива ЗУАДКомітету з вдвоєм ствердила, що загал нашого громадянства в цій країні як і української іміграції в Європі починає належно оцінювати працю ЗУАДКомітету, розуміючи його труднощі та виявляти добру волю у всебічній допомозі та співпраці з ним.

ПРОТИВОРІЧНОСТІ В РАДІ БЕЗПЕКИ В СПРАВІ КИТАЮ

СОВЕТСЬКИЙ ПРЕДСТАВНИК ДЕМОНСТРАТИВНО ВИПШОВ З НАРАД, ПРОТЕСТУЮЧИ ПРОТИ УЧАСТИ В НИХ ПРЕДСТАВНИКА НАЦІОНАЛЬНОГО КИТАЮ.

Лейк Сокеес, 11 січня. — Советський представник в Раді Безпеки, Якіс А. Малік, випшов вчора демонстративно зі засідання Ради, як вона відмовилася розглянути негайно советський резолюцію в справі видалення з Ради представника китайського національного уряду, що в додатку в цьому місці є президентом Ради. Советський вихід з Ради був, виходило б, наперед приготований в подробицях, включно з автою, що вже чекало приготоване, щоб забрати Маліка. Він, покидаючи засідання, сказав таку заяву: "Я, як представник Советського Союзу, не можу брати участі в працях цього засідання Ради Безпеки, доки представник Куомінтангу не буде позбавлений членства в Раді Безпеки. З огляду на це, я не можу залишитися при цьому столі і повинен покинути залю нарад". Китайський представник, д-р Ціанг, заповів чергове засідання Ради на найближчий четвер, ставляючи на порядок нарад згадану советську резолюцію в його власній справі та біжучу справу загального розброєння.

Інші представники в Раді вважали, що Малік візьме участь в тих чергових нарадах, не зв'язуючи на свою вчорашню демонстрацію. Звертається увагу теж на факт, що хоча советський представник раніше гостро протестував проти вибору Югославії на члена Ради та погрожував, що він цього вибору не признає, вчора він не видвинув жадних застережень, як цей представник був формально акредитований. На всіх 11 членів Ради досі є тільки п'ятьох: Советський Союз, Британія, Індія, Норвегія і Югославія визнали комуністичний китайський уряд, отже на два голоси замало, щоб могли перевести советську резолюцію щодо віддалення з Ради представника національного Китаю. Крім того, британський представник заявив, що советська резолюція в цій справі є ще "передчасна".

БЕЛЬГІЙСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ПРОТИ ПОВОРОТУ КОРОЛЯ

Брюссель, 11 січня. — В бельгійському парламенті вчора почалися дебати в справі загального плебіситу, що мав би остаточно вирішити долю короля Леопольда, що від часу війни перебуває в "добровільному вигнанні" у Швейцарії. Вже в першому дні дебат виявилось, що соціалісти робитимуть все можливе, щоб не допустити до повороту короля.

ЮГОСЛАВІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД ЧЕХІВ ЗВІЛЬНЕННЯ ЗАРЕШТОВАНИХ.

Прага, 11 січня. — Югославський посол передав чехословацькому уряду окрему ноту, в якій югославський уряд домагається негайного звільнення багатьох югославських громадян, заарештованих протягом останнього року за те, що вони робили заходи для повороту до своєї країни. В югославській ноті обвинувачується чеську поліцію в застосуванні "фашистських методів проти прогресивних сил".

ЗАПОВІДАЮТЬ РЕОРГАНІЗАЦІЮ ІТАЛІЙСЬКОГО УРЯДУ.

Рим, 11 листопада. — В поінформованих колах заявляють, що прем'єр де Гаспері зголосить відставку свого уряду вже завтра або після завтра. Вважається, що створення нового уряду буде знову доручене дотеперішньому прем'єрові де Гаспері, що бажає полагодити урядову кризу, що передостаннім вирішенням Протекторатом Радою ООН передачі під італійську адміністрацію Сомалі.

НА 23 ЛЮТОГО ПРОГОЛОШЕНО ВИБОРИ В АНГЛІЇ.

Лондон, 11 січня. — У висліді вчорашнього засідання британського уряду, остаточно дату загальних виборів до парламенту в тій країні встановлено на 23-го лютого. Розпущення теперішнього парламенту наступить 3-го лютого, щоб дати поодиноким партіям можливість відповідної підготовки до виборів. Новий парламент збереться на інаугураційну сесію в дні 6-го березня. Головною проблемою під час виборів будуть капіталістичні обіцянки консервативів і соціалістичні лейбурістів. Нарід вирішить, котрої з тих систем він собі бажає. Обі ці головні партії вже цілком приготовані до виборів. Лейбуристи йдуть до виборів з обіцяною повною затрудиення та "справедливого уділу для всіх", а консерватисти обіцяють те саме, додаючи, що вони можуть зробити це краще, шкороше та меншим коштом. Дату нових виборів встановив прем'єр Елліс, як це є його конституційним правом, порозумівшись раніше з королем.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕЗБАЛАНСОВАНИЙ БЮДЖЕТ

Президент Труман представив Конгресові федеральний бюджет на фінансальний 1951 рік, який почнеться з дня 1. липня ц. р. По правді, нема в його пропозиціях великих несподіванок. Уже від довгого часу писали, що новий бюджет буде високий і дефіцитний, себто, що розходи не будуть збалансовані приходами, та що треба буде надіятись нових податків. Так воно й є. Запропонований президентом розходою виносять \$42,439,000,000, а приходи тільки \$37,306,000,000. Дефіцит: \$5,133,000,000. Знаючи з досвіду, що бюджетові пропозиції якось так укладаються, що приходи бувають у практиці менші, а розходи більші, песимістично настроєні конгресмени рахуються з тим, що дефіцит готов бути багатим більшим.

Не тільки нам крутиться в голові, але навіть Айнштайн, коли він приглядається тим цифрам. Все ж таки знаємо, що якби так розділити ці видатки рівно на 150 мільйонів населення Злучених Держав, то на кожну людину (включно з дітьми!) припало б платити \$283. До того ще додаємо, що якщо така дефіцитова господарка продовжувалася б ще далі, то в короткому часі довгі країни дійшли б уже до яких 300 біліонів-доларів. Що було б, якби так вибухла війна, годі навіть брати в рахунок, хоч можна б потішатись, що "холодна війна" коштує менше від справжньої війни.

Президент Труман назвав запропонований ним бюджет "реалістичним" і "чесним". Він переконаний, що так воно й є, та що це "мінімальні" видатки, які рахуються з дійсною ситуацією в світі. Це правда, що більша половина видатків — яких 30 біліонів — зв'язана з минулими війнами та її наслідками, включно з "холодною війною". Тому теж, хто хоче надто критикувати президента за цей високий бюджет і есенціальні нові податки і нові довги, повинен брати це під увагу. Фактом є, що Америці треба далі зблизитись, щоб бути готовою на кожний випадок, а це коштує і далі коштуватиме багато грошей. Що іншого може вона робити в сучасних напружених міжнародних відносинах, коли хоче оминати війну таким воєнним поготівлям, яке мало б вважати найсильнішого агресора? А така є по суті американська миролюбна політика.

Республіканці називають бюджетові пропозиції президента "шляхом, який веде до економічної руйни". В газетах з республіканським напором читаємо тепер "про грабіжницький уряд", з яким треба уже раз скінчити, що треба вважати апелем до виборців, що прийдуть до голосу в осені цього року. Але й з демократичного боку не бракує критики. Конгресмен Клеренс Кеннон з Мізури навіть заповів, що вже "ножа", щоб "викроїти" з бюджетових пропозицій те, що противиться "здоровим бізнесовим умовам". А він голова Бюджетового комітету палати репрезентантів! Найгірше ліхи на президента за те, що він "сильні" гриміша на "неудалі соціалістичні експерименти". Але в нього самого та його сторонників (з "Фер Діл") це значить поступати справедливо та глядіти розумно в будуччину.

Однак покиньтесь це все по дебатах та порахунокх республіканців та деякого з демократів з "марнотратством" політики "Фер Діл" тим, що бюджетовий проєкт президента з незначними змінами таки перейде.

Захід ньюйорського „Сонця”

З днем 5-го січня припинено дальшу публікацію популярної ньюйорської популяційної газети „Ди Сан”, що проіснувала 117 років. Саму газету та її „добру волю”, без технічного устаткування та без реальностей, купило видавництво Скрипса-Говарда, з чим учучи „Ди Сан” з другою місцевою популяційною газетою, „Нью Йорк Ворлд-Телеграм”. В кожному разі, „Сан”, як окрема газета, перестала існувати.

В кінцевих висновках про продаж „Ди Сан”-у його видавець звалює вину на кошта продукції і зорганізоване в окремій професійній робітництві, яке своїми збільшеними домаганнями захитало бюджетовою рівновагою видавництва. Представники робітників зі свого боку заперечили цей захід, заявляючи, що їхні претензії до видавництва „не виходили зі загальної лінії”, що адміністрація В-ва ніколи не зверталась до них зі своїми домаганнями та приписують всю вину за підваження фінансових основ видавництва власне його адміністрації і редакції.

Проте, встановлення вини за упадок видавництва не змінить в нічому самого факту, що воно перестала існувати. Вина може бути в більшій чи меншій мірі по обох боках, але головним пошкодженням в такому випадку може бути насамперед весь громадський загаль, що тратить не тільки одне джерело інформації, але й одну зі своїх трибун, через яку могло промовляти в суспільних справах. Факт припинення цього видавництва тим більше загрозливий, що він не є винятком. Сьогодні, рівночасно з появою більшої кількості і країнських автомобілів на вулицях, з вибагливішими одагами на людях, зі збільшенням загальної добробуту і комфорту та всього того, що можна зарахувати до матеріальної культури, спостерігається рівночасний занепад і упадок духової культури, до якої без сумніву належить газета. Ньюйорський „Ди Сан” є вже тільки якоюсь там з черги газетою, що в останньому припинила своє видавництво, дарма, що його історія, його — як кажуть — „рекорд”, належать до однієї з найсвітліших сторінок американської і світової журналістики.

Стосімнадцять років появи щоденної газети це великий шматок самої історії. Тим більше, що ці роки записані як великі політичні, успішні і культурні потрясіння та переломні моменти в історії людства. В кінцевих підсумках історії „Ди Сан” підкреслюється як велика заслуга його видавців і редакторів головов в зусиллях подавати точно, об'єктивно і своєчасно всі новості і насамперед новості. Чарльз А. Дана, видавець „Сану” в роках 1868-1897, встановив такий головний принцип журналістики: „бути інтересним”. І ним „Ди Сан” без сумніву був. Від своїх співробітників Дана едимо вимагав: „дистанте новості, дистанте насамперед новості... Обстоюйте свою думку, але не вірте, що вона може бути єдиною правдивою, або всецілою правдивою... Насамперед знайте, що людство поступає; що відбувається прогрес в людському житті і в людських

DIVUS CAESAR

У своїй праці „Життя десятих цисарів” римський історик Светоній описує діяльність і характер римських володарів з родини Юлія Цезаря, що запанували в Римі після упадку республіканського ладу. В книзі Светонія, поряд з фактами, є немало анекдотичного. Але й ті анекдоти подано в такій формі, що вони доповнюють факти і кидають ясне світло на характер поодиноких правителів Римської імперії. На це італійські кажуть: „Хоч і неправдиве, але добре вигадане”.

Основником не обмеженої монархії в Римі був Октавіан, адоптований Юлієм Цезарем (помер 13 р. по Христі). Йому після смерті, як і Юлієві Цезарю, римляни приписували жертви як божкові й будували для них храми. Титул кожного володаря був — „Дивус Цезар” (Божество в сенсі цисар), пізніше уживалося таке ж грецьке назви „Сотер” (спаситель).

Светоній оповідає, як один із цисарів, прозваний „Калігула” (Черевичок), занедужав на маїну величності і звелів позирати голови в статуях поетів, філософів, воєнних вождів і т. д. та замість того поставити голову його — Гая Юлія Цезаря. Інший цисар — Нерон — уявив собі, що він великий артист-співак і почав виступати на сцені. І хоч його голос був, як пише історик Тацит, хриплий, однак

піддани Нерона мусіли не тільки слухати цей спів, але й хвалити його. В демократичних країнах люди добре собі не уявляють, що в союветській державі під владою Сталіна відновився „стиль” римської імперії. То дарма, що формально панує в СССР „диктатура пролетаріату” і найдемократичніша конституція. І в Римській історії діяв республіканський сенат, були „народні трибуни”, „консули”, народні зібрання і всякі інші остатки демократичного ладу. Але воля володаря була рішальна, а всі республіканські форми були тільки для декорації.

Сталін поволі відсунув „демократичні декорації” союветської держави на задній план і досягнув „ідеалу” диктаторського: він є необмежений ніякими законами деспот над мільйонами людей. Немає значіння, що Сталін поборює релігію і церкву. Він сам хоче замінити собою Бога і церковну організацію. Слухайте, як відбуваються комуністичні та інші засідання, віча, наради і т. д. в Союветському Союзі. Це не політичні зібрання: по суті це „релігійні діяння”. Промови один перед одним стараються звеличувати „геніальності, рідного” Сталіна, а присутні своїми оплесками ніби творять хор у цьому „священнодійстві”. На честь Сталіна співаються пісні, йому посилаються привіти, при кожній

справі та що і це певне, як Великий Бог на небі — майбутність буде більша і ліпша ніж сучасність чи минуле...” З часів Дана залишилась теж відома фраза, висловлена одним з його редакторів, про те, що є новиною для газети: „Якщо пес вкусить людину, це не є новиною, бо це трапляється часто; але якщо людина вкусила б собаку, це вже є новина”. Сам Дана так здефінював поняття новини: „Першою справою, якої редактор повинен шукати, повинна бути новина. Якщо газета не має новин, вона може мати все інше, але вона не матиме успіху. А під новиною я розумію все, що стається і діється, все, що може викликати зацікавлення та що може притягнути увагу загалу, або його частини”. Інший видавець „Сан”-у, Едвард Мічел, на початку цього сторіччя рекомендував своїм редакторам: „Не витрачайте сил, не хвилюйтеся, не пишійте небилиць. Виразний і ясний вислів чесної думки, повален-

Варто навести одне характеристичне призначення бл. п. Юрія Клєна. Після багатьох літературних вечорів по україн-

ВТЕЧА З „РАЮ”

Політика Сталіна в окупованих союветськими арміями країнах Східної і Середньої Європи мала завдання, між іншим, — зруйнувати господарське життя в німецьких областях, що були призначені для окупації Західних великих держав. Для того Сталін звелів вигнати з східних областей вісім мільйонів німців. Ці люди стали великим тягарем для господарства Західної Німеччини, вони переповнили міста й села, і багато цих вигнанців живе ще й досі в таборах. Сталін міг думати, що стиснені в своїх західних областях німці будуть готові до комуністичної революції. Але він помилився: поза Англією та Америкою ні в одній країні Європи не мають комуністи такого слабого ґрунту як у Злученій Німеччині. Це показали вибори до західно-європейського парламенту у вересні 1949 р.: комуністи zostалися далеко позаду від інших партій.

Але ця поразка не змінила політики Москви та її агентів. Комуністи сприяють утечі населення Східної Німеччини на Захід. Протягом минулих трьох років перейшло зі Сходу в Західну Німеччину коло 1,500,000 німців. Щодня переходять кордон, що розділяє Східну Німеччину від Західної

нагоді йому дякують, за щастливе і веселе життя”, його називають „утіхою і надією любови”, а саме так називали в Римі імператора Тита, що зруйнував Єрусалимський храм 73 р. по Христі. Статуї римських володарів мусіли піддані кланятися як божам. Портрети і статуї Сталіна розміщені всюди, куди сягає сила союветських армій. Йому приписують надлюдські здібності й таланти: він „творець усього, що є доброго на світі”.

21 грудня Сталін довершив 70років життя. З цього приводу — як знаємо — обожування „великого Сталіна” зросло до нечуваних меж. Всю СССР і сателітські держави писали йому подарунки і привіти. Він не тільки „вожд світового пролетаріату”, не тільки „найбільший воєнний геній нашої доби”, але також „найвищий знавець науки”, „теоретик перетворення природи”, „автор великих перемог у всіх областях господарства і культури”. Скажете, що може це за богато. Ні, далі ще вищі таланти ви-

нагоди йому дякують, за щастливе і веселе життя”, його називають „утіхою і надією любови”, а саме так називали в Римі імператора Тита, що зруйнував Єрусалимський храм 73 р. по Христі. Статуї римських володарів мусіли піддані кланятися як божам. Портрети і статуї Сталіна розміщені всюди, куди сягає сила союветських армій. Йому приписують надлюдські здібності й таланти: він „творець усього, що є доброго на світі”.

Однак комуністи мають способи, якими примушують потрібних їм людей тікати зі Східної Німеччини на Захід. Людину, якої комуністи хочуть позбутися, а рештовують. Потім випускають, але „прихильники” із поліції дають знати такому, що йому слід зникнути, бо може попасти в концентраційний табір. Тоді хочеш — не хочеш мусить чоловік тікати. Коли ж дехто з таких „небажаних громадян” стоїть на своєму праві жити, де він хоче, то йому „пришивають” злочинну справу: підкидають в двір револювер або протикомуністичні прокламації.

З правдивими політичними втікачами в Західну Німеччину приходять теж комуністичні агенти. Вони удають „політично переслідуваних” у Союветській Зоні. Це же збільшує труднощі для Західної Німеччини: доводиться робити перевірку кожного втікача. На це треба багато часу, і при тому теж невинні люди мусять терпіти.

(Покінчення на стор. 4-тій)

Г. П.

Яр Славутич

ДОЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА

3)

Докінчення.

Літературний молодик в Україні не має жадних можливостей виявити своїх вроджених здібностей. Його підкошують у зародку. В часи „Сквирщини” було заборонено на засланні молодих поетів Андрія Михайлюка, Дмитра Чепурного, Гавроша Сіроця та багатьох інших. Ходила чутка, що А. Михайлюкові закидали такий гріх: „Чому не пишеш загострених (?) комсомольських поезій? „Чому естетизуєш?” А деякі поетів А. Михайлюка були справді непогані, напр. початок вірша „Любов”:

Ніч.
Калина.
Річка лине.
Нахне сповітає.
Наче листя тополіне.
Кучері дрижать.
(Цитує з пам'яті)

Німецько-гітлерівські наїзники, прийшовши 1941 року на Україну, поставили до української культури ще гірше. Коли московський більшовизм

хоче все українське змосковити, асимілювати (увібрати в себе), то німецький фашизм заявив одверто: будьте нашими слух'яними робітниками, про власну культуру й не мрійте; ми прийшли сюди на заводи і є господарі цієї землі.

За неповне трьохлітнє перебування німців на Україні було гестапівцями закатовано в концтаборі (коло Берліну) — найбільшого сучасного поета-філософа О. Ольжича, розстріляно в Києві Олену Телігу та І. Ірлявського (з Карпатської України), а в Кривому Розі поета Михайла Пронченка та новеліста і драматурга Івана Потапенка. Видатний сучасний письменник Аркадій Любченко, який чудом уцілів за большевиків, помер після знущань у гестапівській тюрмі. Були чутки, що німці розстріляли східно-українських поетів Євгена Фомина та Івана Вирганя.

Після закінчення другої сві-

тової війни десятки українських поетів, письменників та культурно-мистецьких діячів, разом із сотнями тисяч своїх земляків, опинилися на еміграції. Постали видавництва, що видали чимало книжок неперемінної вартості. Живучи в таборах ДП, в тісних бараках або казармах, не дождавши, наші письменники не переставали творити духові вартості. Можна з певністю сказати, що наш час судитимуть за творами Уласа Самчука („ОСТ”), Юрія Косача, за працями проф. В. Державина і проф. Юрія Шереха, за високомистецькими доробками поетів Михайла Ореста, „Тодоса Осельмачки, Євгена Маланюка, Святослава Гордійського та інших мистців слова.

Як же сучасне еміграційне громадянство ставиться до своїх творців духа?

Різношерстні партійні недоуки, захопивши владу по таборах, ніколи по-справжньому не сприяли творцям слова. Навпаки, — відомі факти ганебного трактування наших письменників. На широку відомого нашого поета Уласа Самчука партійна таборова адміністрація у Цуффенгаузені дивилася, як на робітника-дроворуба. Небуденно обдаровані поетом Тодосом Осельмачи-

ніде не вдалося загірні місця через антикультурне ставлення до нього партійних заправл. Юрія Косача, найпліднішого нашого письменника, один партійний таборовий журнальчик роками всіляко обльовував і зацьковував, аж поки дійшов до висновку, що треба того ж Юрія Косача повісити (так і було написано в цьому журнальчику). В Автбурзі партійні вузькоколібні можновладці домагались, щоб позбавити прав ДП видатного поета Михайла Ореста і висококваліфікованого літературознавця і перекладача чужими мовами проф. В. Державина. В наслідку ці обидва опинились були без шматка хліба. Прекрасний поет В. Домонтович весь час біднував. На багатьох з'їздах багатьом доводилося бачити цього першокласного письменника в полатаному, що харківському піджаку, бо двері ірвовських допомогівих магазинів були для нього міцно замкнені. Юрій Клєн, великий український поет і вчений, помер від систематичного недоїдання і прости, бо не мав за що належно влітнутися.

Варто навести одне характеристичне призначення бл. п. Юрія Клєна. Після багатьох літературних вечорів по україн-

ських таборах ДП в Австрії й Німеччині, холодного осіннього вечора завітав поет до мене на приватну квартиру в Автбурзі. Прийнявши теплу ванну, напившись міцного чаю, — приліг він на канапу і взявся переглядати чернетки „Попелу імперій” — поеми, що її, як він казав, писав більше в поїздах, аніж удома. Щоб не перешкоджати, я пішов у сусідню кімнату. Проте хотілося мені говорити з дорогим гостем. За якусь годину-півтори я повернувся й попросив поета щось найновішого прочитати. Ласкаво і водночас сором'язливо усміхнувшись, як це він завжди робив, поет похвалився:

— Молодий друже! Я оце писав і думаю, чи не включити мені в поему такий епізод нашої письменницької долі. Перейшов я австрійсько-німецький кордон „на зелено” (себто нелегально — Я. С.) і приніс майже повен наплечник нових книжок, виданих в Зальцбурзі. В Мюнхені запропонував я одному торгівцеві купити їх, щоб мати якусь копійку, бо тут же інша валюта... Спритний книгар (офіційно, а неофіційно, перепродавач мастила) купив у мене ті книжки за стільки, що мені ледве вистачило тих грошей на три дні, а сам, як я випадково довідав-

ся, заробив на принесених мною книжках „чистогану” — понад 1000 райхсмарок.

Спалахнувши з обурення, я хотів було зробити прилюдний осуд, але завжди скромний Юрій Клєн, очевидно, каючись, що похвалився мені, будучи „під настроєм”, дуже просив, нікому про це не говорити. Аж тоді заспокоївся, коли я дав слово, що за його життя ніколи й нікому про цей випадок не розкажу.

А як почувавте себе українські письменники, ставши на вільну землю Вашингтона? Чи українське громадянство задувало над тим, що без розвитку власної культури, зокрема літератури, ми не будемо культурним народом, не будемо нацією?

До сьогодні в З. Д. А. й до Канади зі скитальщини прибуло понад 20 видатних поетів, письменників, істориків, університетських професорів та мистців сцени. Чи хоч один з них, опинившись на рідній вільній землі, почував себе там, ким він повинен бути? Соромно, але треба признатися, що творці нашої культури в найліпшому випадку фарбують стіни або працюють в ресторанах чи палітурнях, в гіршому — мнуть підлога. Кілька днів тому я одержав листа

від знайомого видатного поета. Він пише, що вже другий тиждень бетонувє стовпи. Мільйон українців у З. Д. А. й Канаді не може дати можливість працювати за фахом 20 творцям культури. Навпаки. Чується голоси, мовляв, сорок років тому, двадцять років тому всі так починали. Але про те, що тодішні емігранти були на багато відсотків неписьменні, невідомо промовчується.

Українська культура, зокрема література, єдині справжні вільні творці якої опинилися в переважачій більшості поза залізною заслоною, в небезпечі.

Ратувати наших мистців слова, сцени, пензля — справа першорядної ваги, не меншого значення, як і популяризація серед чужинців ідеї самостійної Української Держави. Факт наявності високої української культури, зокрема літератури, прискорить появу України, як незалежної держави. А щоб наша культура, зокрема література, була високо розвинутою, її треба плекати.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА”

За організацію Української Суспільно-Господарської Ради в Зл. Дер. Америки

(Комунікат).

На Громадській нараді, скликаній до аудиторії школи св. Юрія в Нью-Йорку 7 серпня 1949 з ініціативи Організації Української Іміграції „Самомоїч“, після вислухання рефератів інж. Петра Краснонос, дир. Степана Спринського і д-р Семена Демидчука, рішення приступити до організації Української Суспільно-Господарської Ради для наладнання суспільно-господарських справ українців в Америці. Організацію Ради доручено перевести ініціативному Комітетові, в такому складі: Проф. Іван Паливода, д-р Семен Демидчук, інж. Петро Краснонос, дир. Степан Спринський і дир. Іван Конох. Цьому Комітетові дано право кооптувати нових членів і так довести до успішного кінця задумане діло.

Виконуючи повини ухвали, ініціативний Комітет дотепер відбув три засідання: 29 жовтня, 19 листопада і 3 грудня 1949 р. На них обговорено завдання й форми Ради й намічено загальний план акції.

На першому засіданні, крім членів, обраних на Громадській нараді, були присутніми ще й кооптовані члени: інж. Осип Баран, інж. Олексій Гончар, інж. Юліан Нанасі і інж. Сава Зеркаль. На другому засіданні, крім попередніх, Мгр. Іван Заяць й дир. Іван Шепарович і на третьому ще такі кооптовані члени: дир. Олексій Черняк, інж. Степан Кебало, Михайло Біловус, інж. Володимир Хамула і дир. Микита Кекало.

Ініціативний Комітет присвятив понад 10 годин на особливе передискусювання і за-

знають умови й потреби, для яких така праця має бути виконувана.

Організацію праці переводить Головна Управа Суспільно-Господарської Ради, яка також координує і працю секцій. У більшості осередках українського скупчення будуть створені Відділи Суспільно-Господарської Ради для досліджування місцевих відносин, конюнктури та заохочення, відповідних чинників до закладання підприємств як кооперативних, так і приватних. Засобами до поширення ідей Суспільно-Господарської Ради має бути українська преса, господарські зібрання, відкрити та організація осіб, що такими справами цікавляться, а може й займаються.

Етапи праці.

За перший етап праці вважається ініціативну нараду і три перші засідання ініціативного Комітету Ради, на яких оформлено її організацію а саме: покликано до життя Головну Управу та Секції Ради. Головна Управа утворює Президія і Провідники Секцій. Головна Управа утворює тимчасову і сповнює свої обов'язки до відбуття першої суспільно-господарської анкети українців в ЗДА.

До праці в Секціях запрошено:

Правно-організаційна: п.п. І. Заяць, М. Куніцький, І. Рогунський;

Кооперативна: п.п. Д. Куль-

Головна Управа.

Захід ньюйорського „Сонця“

(Довідайтеся зі стор. 2-го)

ня конвенціональної мірки важливості новин, встановлення абсолютного стандарту справжнього інтересу людської істоти; широкі, радісні, писання, дотеп, добрий філософічний гумор, нетерпимість обману, тверде покликання по плечах при властивій нагоді — все це, всі ці якості оточують нас з усіх боків і в кожній частині нашої країни.

Таких розуміння журналістики і такою працею продовжувати поверх одного сторінця, як і таким же загальним наставленням американської преси, виховано читача який зі свого боку вміє читати свою газету і її розуміти, який не попадає в гистерію, як йому щонебудь не подобається, але який твердо й філософічно приймає все добре і зле, бо таке є са-ме життя.

Рівночасно з цими шляхетними прикметами самої американської журналістики розвинулось і таке ж шляхетне відношення між самими газетами, що можуть конкурувати між собою, можуть себе навіть поборювати щодо опінії на поодинокі справи, але які завжди є „фер“ між собою, взаємно себе цинять та взаємно себе піддержують в принципових справах. Під цим оглядом інтересний голос Нью Йорк Таймс-у з приводу припинення видавання „Ди Сан“.

В редакційній статті на цю тему м. і. пишеться: „Газети своєю природою стають частиною громади, в якій появляються; вони мають окремі стосунки зі своїми читачами; і тому нічого дивного, що коли одна газета з чесною традицією появляється встання, її втра-ту приймається зі смутком, на-че б ми втрачади особистого приятеля... Листа ньюйорських газет, які поветавали і падали від часу, як Бенджамін Дей оснував „Ди Сан“, є довга і повна журба. Деякі з них були, можна б сказати, журналістами, а деякі ж, що не вдержали навіть так довго, щоб зробити будь-яке враження на життя міста. Інші, такі як „Сан“, додали світлість історії журналістики, що є історією зусиль здобути для народу новини та передати їх по можливості якнайшвидше і якнайточніше. Вклад „Ди Сан“ у був великий, його історія довга і видатна, і тому теж буде багато щирого жалю після того, як він зійде з ньюйорської сцени...“

З турботою і тривогою зареєстрували факт припинення видавання „Ди Сан“ чужомовні газети в цій країні, вигляди і перспективи яких силою цілого ряду фактів є далеко тривожніші, ніж загально-американської преси.

ПРОТЕСТАЦІЙНІ СТРАЙКИ В ІТАЛІЇ.

Рим, 11 листопада. — Протестаційні страйки, проголошені Генеральною Конфедерацією Праці після передвчорашньої сутички між демонструючими робітниками і поліцією в місті Модені, охопили вже цілий Емілійський район та поширюються в цілій країні. В згаданому зударі між поліцією і демонстрантами були шість осіб вбитих і около 60 поранених.

ТЕАТР-СТУДІЯ

під мистецьким керівництвом ПОСІНА ГІРНЯКА

14. І 15. СІЧНЯ 1950 Р.

В СІЛІ ПАРАФІ СВ. ЮРІЯ

217. East 6th Street, New York, N. Y.

ПРЕМ'ЄРА

„ЗА ДВОМА ЗАЙЦЯМИ“

За М. Старицьким політична сатира М. Пшемедька. Постановка: Посина Гірняка. І Олександр Добровольський. Сценічне оформлення: Богдан Пюрка. Музичне оформлення: Крушельницького. Діється на передмісті Києва в 1950 році.

Початок у годині 8. вечора.

Квитки можна набути в: Українській Кооперативі, 76 Е. 7th Street; Крамник „Надія“, 76 Е. 7th Street, New York.

Створення Хору „Думка“ в Нью Йорку

Для 2-го січня в домі Демократичного Клубу в Нью-Йорку відбулись основні загальні збори хору „Думка“.

Потреба створення такого хору в Нью-Йорку відчувалась вже давно і тому не диво, що на заклик ініціативного гуртка зголосилось кілька десятків співаків. Люди з різних закутків країни, різних професій та різного віку, об'єднані любов'ю до рідної пісні та тургою за її гомоном зійшлись, щоб добровільно взяти на себе обов'язок продовжувати традицію українського хоро-вого мистецтва та нести чудову українську пісню по широкому світі.

Збори, якими, проводив п. Богачевський поруч почесного передсідника, композитора І. Недільського, мали незвичайно поважний та діловий характер.

Після відкриття та хвилинної мовчанки для вшанування пам'яті бл. п. композитора М. Гайворонського п. Крушельницький в змістових та переконливих словах накреслив цілі і завдання українського хору на чужині та потребу його створення. Крім плекання рідної пісні та багатьох других завдань в чисто музичній діяльності, хор мусить стати засобом пропаганди української імені та української справи на американській землі. Це

завдання члени хору мусять сповнити, коли хочуть виправдати свою назву політичних емігрантів.

З черги збори прийняли за-проектований п. Карпачевим

статут хору та вибрали про-від у склад якого увійшли: п. Леонтій Крушельницький як голова й диригент та пп. Карпачев, Богачевський, Гузар та Рак.

Перший виступ хору відбувся в церкві св. Юрія в Нью-Йорку, де він відспівав 7-го січня кілька коляд. Далше є намічений концерт колядок, щедрівок та народних пісень проектуваний п. Карпачевим у першій половині лютого.

The Family Next Door... By Post Day

"We sure get our money's worth, don't we Mom!"

• Yes, indeed, you still pay surprisingly little for your telephone service, compared with other things you buy. There's real value in the everyday convenience your telephone provides, and the time and effort it saves. And in emergencies you cannot estimate its value!

NEW JERSEY BELL TELEPHONE COMPANY

ЦЕНТРАЛЬНИМ УПРАВАМ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ, „ЗОЛОТОГО ХРЕСТА“—ОДВУ „МОЛОДІ УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ“—ОДВУ ІХ ВІДДІЛАМ І ЧЛЕНАМ ТА ВСЬМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ щирий привіт та побажання З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ 1950 РОКОМ. 10-ТИЙ ВІДДІЛ ОДВУ в Нью Йорку.

УВАГА! — ДНЕРЗІ СІТІ, Н. ДНІ! ТИЛІВСЬКИЙ КЛЮБ — устрогоє.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ В СУБОТУ, 14. СІЧНЯ 1950. В ГАЛІ PEOPLE'S CENTER, 158 MERCER ST., Jersey City, N. J.

До танців буде грати славна оркестра Н. Сігура. Початок 7:30 вечора. Вступ 85¢ з податком. Ми просимо всіх кращих, молодих і старих, з близькими і з далека, приїхати і забавитися з нами. Хочемо пригладити, що мейор міста, чесний John V. Kenny, приїде до нас в гості. — Комітет.

УВАГА! — НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УКРАЇНСКА СТУДЕНТСКА ГРОМАДА В НЬЮ ЙОРКУ ЗАПРОШУЄ ВАС НА Маланчин Вечір і Великий Баль — що відбудеться — В СУБОТУ, 14. СІЧНЯ 1950 Р. в галі Beethoven Hall, 210-14 E. 5th St., New York City Початок у годині 8:30 вечора. Вступ \$1.25. Діти входять безкоштовно. Від години 12. НОЧІ ТАНЦІ В ДВОХ САЛЯХ

УВАГА! — НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

10. ВІДПІЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ В НЬЮ ЙОРКУ запрошує українське Громадянство на

УРОЧИСТИЙ МАЛАНЧИН ВЕЧІР

— що відбудеться —

В СУБОТУ, 14. СІЧНЯ 1950 Р.

В СІЛІ LENOX ASSEMBLY, 254 E. 2nd STREET.

Початок у годині 8:30 вечора. Вступ \$1.00.

До танців приглас оркестра М. АНТОШКОВА.

ЩАСЛИВИЙ ДІСТАНЕ РАДІО.

В програмі: Українські колядки, щедрівки. Багато веселих несподіванок. Дешевий буфет в американсько-європейському стилі.

Управа О.Д.В.У.

УВАГА! — ДІТРОЙТ, МІШІГЕН!

ФІЛІА УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ НА ЗАХІДНІЙ СТОРОНІ

— влаштує —

Свято Злуки Українських Земель В НЕДІЛЮ, 22 СІЧНЯ 1950

в годині 3:00 пополудні

В АВДИТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при Мертві і Мішґен ул. — Вступ вільний.

Святочну промову виступить знаменитий нашому народові український державний діяч, Василь Мудрий, який недавно прибув до нас з Європи. З місцевих бесідників промовить д-р Михайло Дужий. Вступне слово матиме нововибраний голова Франко Гузіля.

Концертну частину виконують: мужеський хор Національного Хору Думка під батотою Івана Атанасія і солісти Українського Оперного Ансамблю Наталка Носенко, сопран і Грор Зафферт, тенор, під музичним керівництвом Богдана Пюрка. Святочну декларацію матиме Юлія М. Пустасяк.

Шановні Громадяни! Світлий момент з історії України сль перед нами народом як наслідок наш народ не зречеться ніколи! Свято Злуки Українських Земель, доконеан у пропам'ятний день 22. січня 1919 року, підтримує величезний змаг народний до привернення цілого державного життя на Україні! Приїдьте проте масово на свято і сприйміть тим змагання!

Святочний Комітет.

КОНЦЕРТИ

УКРАЇНСЬКОГО ОПЕРОВОГО АНСАМБЛЮ під музичним керівництвом БОГДАНА ПЮРКА

PITTSBURGH, PA. СУБОТА, 21. СІЧНЯ 1950 — Год. 8:30 у вечір. CARNEGIE MUSIC HALL, 4400 Forbes St.

CLEVELAND, OHIO НЕДІЛЯ, 15. СІЧНЯ 1950 — Година 5. пополудні. УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ, 2255 West 14th Street.

В КОНЦЕРТАХ ВИСТУПАЮТЬ: ЛІДІЯ КОЛІСНИЧЕНКО-ГОРН, драматичний сопран. НАТАЛІЯ НОСЕНКО, ліричний сопран. ІГОР ЗАФФЕРТ, тенор. МИХАІЛО МІНСЬКИЙ, баритон. МИХАІЛО ОЛЬХОВИЙ, бас.

Фортепіанний супровід: БОГДАН ПЮРКО.

Українці! Підійте масово на концерти Українського Оперного Ансамблю, почути наших славних оперових артистів-солов'їв. Почуєте нові українські народні і концертні пісні, колядки, арії з українських опер і світових опер. Артисти виступлять у сольових партіях, дуетах і як цілий ансамбль у оперних сценічних виїмках. Ціла програма знаменита, захоплююча!

Classified Advertising

FOR CLASSIFIED ADS CALL:

Worth 2-3056
2-3057
2-3058

Великий продаж фортепіано Спінкерса від \$195 вгору. Нові Болдвіни всіх типів. Фортепіано до вищої нагоди. Перебудовуємо і ремонтуємо. Гарантована робота. Ostrovsky Piano Co., Inc. 2035 5th Ave. N. Y. LE 4-9067.

GROCERY-DELICATESSEN
Excellent buy, Bogota, N. J. including 7-room house. Call Owner, Hackensack 3-5065.

ОПЕРЕТТОК
досв. при сукупі; добра платня. 238 Boerum St., B'klyn EVergreen 6-1928

NURSES & GRADUATES
All Shifts
Registered, Experienced, to Care for T. B. Patients
Call O'Regon 7-2300

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

EXPORT
2 30" Whitney Sectional Feed Planer; 1 Handy Clamp Carrier; 1 Unsrud W 240 Router; 1 Small Spray Booth; 4x4; 1 Delta-Wood Turning Lathe. Can be seen; Highest Bids To: Write or Call MANFREDI WOOD PRODUCTS
226 New York Ave., Huntington, L. I. Phone Huntington 3277

ONE TWO-SUITER SUITCASE and one overnight Bag, containing important Receipt and Discharge Papers, on or about Dec. 23, 1949. Lost vicinity Hotel Lincoln or Newark Airport or points between. Please contact Mr. NORMAN L. HOECKER, 1222A 5th Ave., St. Joseph, Mo. if found.

CHAIN SUPER MARKET,
practically new, in Nutley, N. J. Very profitable if owner operated. If desired, will continue operation of meat dept. Rental low, lease good. Sell with or without stock. Weekly \$3500. Owners, Bigelow 3-1930.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ГАРТФОРД, КОНН.

Листопадове Свято.

Маючи на увазі, що наші національні свята повинні осягати і скріпити нас духовно — комітет свята зложений з представників всіх місцевих товариств доложив старань, щоб Листопадове Свято випало якнайкраще.

Для інформації американців про наші вільні змагання поміщено в обох гартфордських щоденниках короткі дописи про значіння Листопадових Роковин.

Дня 20 листопада в грек.-кат. українській церкві, по Службі Божій о. дек. Ст. Баланюк відправив панахиду за поляглих борців за Волю України. Принагідна Збірка на українських інвалідів дала \$70.03.

Того ж дня, по полудні, в гарній салі міського „Гайскул“ відбулося свято-концерт.

Сцена прибрана килимами і цвітами, притім удекорована нашим мистецтвом п. А. Чорняком. На фоні храмів св. Юра і св. Софії.

Бунівна заставка з прапором і тризубом України, а по боках стійки воїнів в одностроях від історичних козаків до УСС і УПА. Це гарно подумана емблема Соборності і тривалої боротьби за незалежність України. Неначе на доповнення декорації в різних рядах і в гарних одностроях стояли учні української парохіальної школи. Шкільний хор започаткував свято американ-

Divus Caesar

(Дописувача зі стор. 3-го)

являє. Сталін: виявляється, що він — „невичерпальне джерело творчого надхнення у всіх ділянках мистецтва“; він „всеобіймаючий геній“ і наприкінці — „геніальний творець приятельства советських народів перед яким світ з пошаною схилиється...“

Римські володарі скасували вільний республіканський устрій, дали хоч своїм підданним на якийсь час хліб, мир і задоволення.

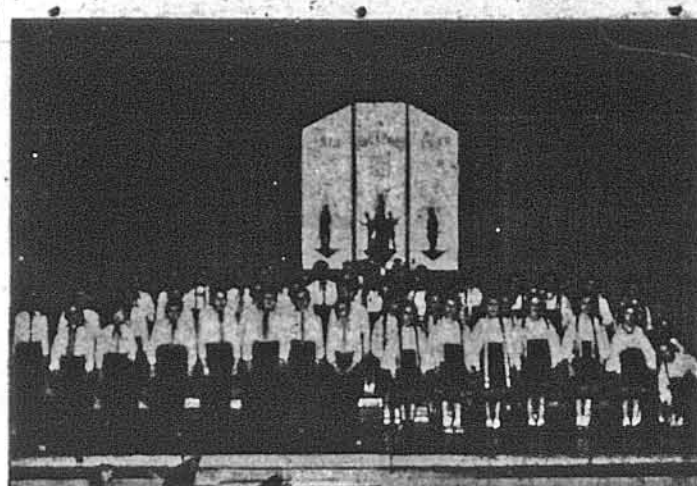
Сталін не забезпечив добробуту народних мас: він примусив робітників і селян тяжко працювати, але тримає їх у напівголодному стані. Цей режим неволі Сталін велить називати свободною, соціалістичною, народньою демократією і т. д.

За кривавий терор, за голод і рабську працю поневолені маси мусять Сталінові дякувати, його звеличувати і прославляти.

За римської імперії знаходилися люди, що не боялися висловлювати сумніви щодо „божественності“ царів. Відомо, як виховник Нерона, філософ Люцій Анней Сенека висміяв апотеоз слабоумного царя Клявдія в сатирі — „Апоколонтосіс“ (Перетворення в гарбуз): Сенека писав, що Клявдій по смерті перемінявся в звичайний гарбуз. Нехай би спробував хто-небудь написати щось подібне про Сталіна! Доля такого сміельця ніхто не позавидував би.

Не знаємо, як скінчить своє життя Сталін. У старинних греків був погляд, що надмірна гордість людська („гібріс“) противна богам, і вони за неї людей карають. Багато античних трагедій збудовано на цій основі. В нашій добі за гордість історія покарає Гіллера та Мусоліні. Сподіваємося дожити також до кінця слави „божественного царя“ „Сосо“ Сталіна Джугашвілі.

Л. І.
КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ
ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА

Ученики і учениці української парохіальної школи в Гартфорд, Конн., що брали участь у Листопадовім Святі.

раїнській мові, а п-на О. Кармазин в англійській.

Мішаний хор під дир. п. І. Шуплата, зложений з молодих роджених в Америці і нових імігрантів, підсилений кількома добрими голосами старших співаків — відспівав з повним успіхом 6 пісень, підхожих змістом до свята.

Скрипкові-соля, які виконав майстерно п. І. Кашинець, причинилися до уржунородження програми концерту.

Наш артист п. Л. Рейнарлович, запрошений до участі в кон-

церті і сердечно привітаний гартфордським громадянством, відспівав своїм сильним, гарним баритоном кілька пісень про акомпаніменті п-ни Г. Березицької.

П-ни Г. Шегеріч і Н. Вересюк декламували добре і з чуттям. Українським гимном закінчено свято.

Дохід: зі вступів \$129 і збірок на укр. інвалідів \$91.64, розом \$220.64 по відтягненню коштів \$90 переслано до диспозиції У. К. К.

Г.

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19056 Вітошинську Пазю, д. Миколи і Анастасії з с. Вуйковичі, Перемішля, від Василя Вітошинського.

19057 Казмарик Івана з села Сокуля, Мостиська, від Михайла Шияна.

19058 Ліпчика Івана з м. Глібока від Олени Кара Сефериан.

19059 До Таборових Управ в Німеччині і Австрії. Просимо оголосити, що Фок Юстину з Бабіцьких, Вейла Марію з Бабіцьких і Анну Бабіцьку пошукує Катерина Бабіцька з Америки. Голоситися під ч. 19059 в ЗУАДК у Філадельфії.

19060 До Таборових Управ в Німеччині. Просимо оголосити, що Яцик Марію з с. Завадова, Стрий, пошукує Харіш Марія з Америки. Голоситися під ч. 19060 в ЗУАДК у Філадельфії.

18061 Рідних і знайомих шукає рідня о. Демчинського, декана і пароха Бродів, Скільна, Берлина, Білявця, Корсова і Дітковець від Марійки Лопатинської.

19062 Лопатинського Володимира з Озерян, Чортків, від д-ра Зенона Лопатинського.

19063 Широку Анну, д. Онуфрія, Птичин Настю і Марію з с. Гумменів, Калуш, від Джус Марії, д. Івана.

19064 Васюк Яна з с. Удиче, Замость, від Леона Васюка.

19065 Ковальчук Петра з с. Стетківці, Краснополь, Дубчак Ярему і Петра та Фодич Дубчак Івана з с. Коваленки, Волин, від Панасюк Хросини.

Голоситися на адресу:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє, що річні місячні збори відбулися в неділю, 15 січня, в годині 3. по полудні, в церкві св. Іоанна Хрестителя, де було вибрано уряд на 1950 рік із збірок вкладок до Союзу. — І. Грабар, секр.

ПЛЕНФІЛД, Н. ДЖ. — Чергові сходи членів відділу 312 відбулися в суботу, 14 січня, в год. 8. веч., в церковній домівці. — Дибайло, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 371, відбулися в п'ятницю, 13 січня, в годині 8. вечір, в Січовій Салі, 508 — 18 Ен. Проситися членів прихилити на збори і платити свої вкладки на зборах відділу. — О. Паньків, предс.; Ю. Варанюк, секр.

ДУРГАМВІЛ, Н. Н. — Відділ 188 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 15 січня, в годині 1.30 по полудні. Проситися членів і членіць прийти на ці збори, бо буде вибрано уряд на 1950 рік. — Т. Харітон, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Тов. Дарашинська, від. 275, повідомляє своїх членів, що річні збори відбулися в суботу, 14 січня, в годині 7. вечір, в галі церковній при Грін і Сусекс ул. Проситися всіх членів прийти на ці збори, бо масмо важкі справи до поладження і буде вибрано уряд на 1950 рік. — М. Курило, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Управа Тов. ім. Д. Вітовського, від. 375, подас до відома всім членам, що річні збори відбулися в неділю, 15-го січня, в год. 1. після полудня, в Укр. Клубі, 847 N. Franklin St. із наступним порядком: 1. Відкриття зборів; 2. Відчитання протоколу із попередніх річних зборів; 3. Вибір предсидника і секретаря до переведення річних зборів; 4. Звіт уступачої управи; 5. Дискусія над звітним; 6. Звіт контр. комісії і улічення абсолютної уступачої управи; 7. Вибір нової управи на 1950 рік; 8. Внески і заплати; 9. Збирання місячних вкладок; 10. Закриття зборів. Управа просить усіх членів на ці збори прийти, а особливо ті членів, які платять річно і піврічно, повинні обов'язково прийти і вилатити свої належності. — За управу: І. Чопик, гол.; С. Пилко, скарб.; П. І. ванш, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Н. — Тов. Жидичів, від. 393, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбулися в неділю, 15 січня, в годині 3. по полудні, в домівці Червоного Хреста, 423 East 9th St. Обов'язком кожного члена є прийти раз на рік, вислухати річний звіт урядників і контролювати та привести бодяй одного нового члена. Будуть також інші важкі справи до вирішення. — І. Дубик, предс.

ЕМБРАДЖ, ПА. — Подасмо до відома членам і членіцям Бр. св. Василія Великого, від. 161, що місячні збори відбулися в суботу, 14 січня, в годині 7. вечір, у власній салі. Обов'язком всіх місцевих і позаміських членів є, прийти на означенний час, вислухати звіт з річних зборів, які також буде фінансовий звіт за 1949 рік та інші справи до вирішення. Довгочасних членів проситися виринювати свої залежності. Уряд на 1950 рік є: П. Вороновський, предс.; А. Дюла, фін. секр.; І. Протинюк, кас.; Н. Литвин, рек. секр.; І. Тиро, Е. Гішак, Н. Радю, контролери; Н. Табін, управитель.

КІЛФОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 15 січня, в годині 2. по полудні, в галі паравіліній, 45-47 Норе Аве., Passaic. Просимо членів прийти назбори на час. Тепер приймаємо нових членів до Тов. і до У. Н. Союзу. Уряд відділовий просить членів, хто мас родину, або знайомих прибувчих з Європи, привітати їх на збори та вписати до Союзу. — І. Живіцький (предс.); Г. Яськів, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Н. — Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбулися в суботу, 14 січня, в годині 8. вечір, в церковній галі при 7. вул. Просимо всіх прийти на час, бо є важкі справи до поладження. — Уряд.

БРІДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє, що збори, які мали відбутись 14 січня, відбулись 21 січня, в У. Н. Домі, 517 Галлет ул., точно в год. 7.30 вечір. Визнаємо всіх членів, які прийшли на час. Контроль дасть звіт за другий піврік. Уряд на 1950 рік члени заствердили той самий. Хто був на річних зборах, то аж душа радувалася, що стільки членів прибуло, щоб вибрати новий уряд чи заствердити старий, а до того по зборах Тов. дало своїм членам гарну гостину. Тож на кожні збори приходіть і заплатіть свою місячну вкладку. Секретар дав звіт з нашої організації до нашої Союзної родини в нашій громаді. Повідомляється всіх членів, що вибрано делегата на двадцяті другі конвенції УНС відділу в Лейм. — За уряд: Д. Чернявський, предс.; Т. Крайський, кас.; М. Палькевич, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — На річних зборах Бр. св. Іоанна Хрестителя, від. 270, вибрано уряд на 1950 рік: Н. Зальц, предс.; Л. Куляк, заст.; Н. Пігура, фін. секр.; І. Касієр, В. Вукотинський, рек. секр.; М. Баран, І. Коцоба і Г. Жарський, контролери; А. Мазур і П. Осміловська, комісія хворих; Наступні місячні збори відбулися в неділю, 15 січня, в год. 3. по полудні, в У. Н. Домі. Починаючи від місяця лютого місячні збори Братства будуть відбуватися в третю неділю в місяці. — Уряд.

НЮ ГЕВЕН, КОНН. — Тов. Любова, від. 370, повідомляє своїх членів і членіць, що місячні збори відбулися в неділю, 15 січня, в церковній галі, 127 Парк ул., зараз по другій Сл. Божій. Проситися всіх прийти на час та вислухати звіт контр. комісії. Просимо нових імігрантів прийти та вписатися до Союзу. Уряд вибраний на 1950-рік: П. Волянник, предс.; М. Довгий, заст.; К. Марущак, рек. секр.; Р. Голубович, фін. секр.; І. Хома, заст. секретаря; В. Колесняк, кас.; К. Гвіздь, заст.; контр. комісія: Н. Хабінець, М. Сампала і Г. Куць; огл. хворих: П. Столяр, А. Сампала, П. Василік і Д. Небор. Адреса секр.: K. Maruschak, 274 Fenwick St., West Haven 16, Conn.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михайла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 15 січня, в галі паравіліній, 803 Фронт ул., точно в годині 2. по полудні. Просимо членів прийти на означений час та вислухати звіт членів Союзу. Уряд на 1950 рік є: Д. Рудакевич, предс.; З. Гуцалюк, заст.; І. Федорак, секр.; І. Рудакевич, заст. секр. касир; контролери: І. Заворовський, І. Зальц і І. Вручак; надл. хворих: Н. Маркович і М. Хомик. — І. Федорак, секр.

ІРНА АРТИМ
ЯК ЩАСТЯ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ
ПОЕЗІЯ
в кольоровій окладці
40 поезій. 75 сторін.
Ціна 25 ц.
Замовлення слати до:
"СВОБОДА"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ГУДСОН, Н. Н. — Місячні збори Бр. св. Іосафата, від. 477, відбулися в неділю, 15 січня, зараз по Сл. Божій. Проситися всіх членів прийти на збори, бо буде вибрано делегата на конвенцію УНС. — Уряд.

ФРЕНКФОРД, ПА. — Тов. ім. Д. Вітовського, від. 268, повідомляє, що річні збори відбулися в суботу, 14 січня, в домі Горожан на Wakefield St. Членів, що платять річно і піврічно, проситися прийти і заплатити вкладки. Буде вибрано уряд на 1950 рік, звіт урядників і наміщення плану розвою відділу на будуче. Контрольничок відбудеться в п'ятницю, 13 січня, там, де все, в годині 7. Початок зборів: 7.30 вечір. — Т. Радиський.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Любова, від. 45, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбулися в неділю, 15 січня, в домі У. Н. Роужан, 847 N. Franklin St. в год. 2. по полудні. На цих зборах будуть поладжуватись всі біжучі справи. Просимо отже всіх членів і членіць поладжувати тут свої справи і вирішати вкладки. — Т. Малік, А. Гарасим, М. Ю. Сеник.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Річні збори Тов. Єдності, від. 163 відбулися в неділю, 15 січня, в годині 1. по полудні, в домі Горожан, 847 N. Franklin St. Просимо всіх членів прийти назбори, бо масмо багато справ до поладження, а іменю звіт уряду і контролю та інші. — За уряд: Н. Курко, предс.; І. Поточко, рек. секр.; М. Паранич, фін. секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АН. — Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбулися в неділю, 15 січня, в годині 1. по полудні, в паравіліній салі, 74 Геррис Еве. Обов'язком є кожного члена прийти на ці збори. Будуть важкі справи до обговорення і поладження; будуть звіт уряду і контролю за 1949 рік та буде записання уряду на 1950 рік. За уряд: І. Околіта, предс.; І. Коліський, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Сестр. Любова, від. 37, повідомляє всіх своїх місцевих і позаміських членів, що місячні збори відбулися в неділю, 15 січня, в годині 3. по полудні, в У. Н. Домі, 214-216 Фултон ул. Просимо всіх прийти на ці збори, бо буде вибрано делегата на конвенцію УНС і інші важкі справи. Просимо привести зі собою нових членів і вписувати їх до У. Н. Союзу. На річних зборах вибрані ті самі урядники на 1950 рік: А. Пограчична, предс.; А. Горін, заст.; А. Гнатюк, секр.; М. Процак, заст.; А. Генега, кас.; А. Мисів, заст.; М. Полещак, М. Грета і В. Діковичка, контр. комісія; П. Чечіль і А. Середина, надл. хворих; А. Пограчична і А. Гнатюк, делег. до Центр. Комет. Е. Галичович і Т. Костинська, делег. до У. Н. Союзу. За уряд: А. Пограчична, предс.; А. Гнатюк, секр.; А. Генега, кас.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРИВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ТЕПЕР — БЕЗПЕЧНО МОЖЕТЕ ВТРАТИТИ НАДМІР ВАГИ

ДО 5 ФУНТІВ ТИЖНЕВО

Новий сенсационний план починається. Виследи пізнати першого дня, а ні — то зворот грошей.

Нову надію на облегчення тягару від надмірної товщини, (що походить від передання, а не від залозів) слідно сьогодні по звіттах з успіху при плячовим заживанні нових вітамінних пігулок.

Вони допомагають втратити товщину (яка походить від передання) і то без небезпечних лікарств або виправ. Називається BENADROL. Цей новий засіб діє на чині, щоб зменшити надмір товщини 2 способами. Мужчини й жінки, що давніше терпіли від надміру ваги (через передання), оповідають про зматіні виследи після зажиття. Багато людей каже, що втратили до 10 фунтів ваги вже по першій плячі. Продаються з гарантією звороту грошей. За окремою умовою читачі цієї газети можуть дістати BENADROL по знижених ціні. Випішіть оце повідомлення до VAL WORTH CO., Dept. A-220, 84 E. 42nd St., Brooklyn 3, N.Y., а дистанте дві 4-долірові плячки тільки за \$7, отже \$1 знизки на правильний ціні. Не посилайте грошей. Заплатіть листосовні при дорученні.

Імя _____
Адреса _____

ПОШУКУВАННЯ

ГРИГОР КОСТИК, шукає свою знайомку БОУДАНУ КРИВЕНЧУК, котра виїхала в 1940 році з батьком до ДПН табору в Австрії — Salzburg. Моя адреса: HARRY KOSTIUK, 5551 Cranshaw, — Detroit 4, Mich.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Острів в догортах недуги чоловіка і жінки. Шкірні X-Ray. Роздуться жила лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружжя дозволу. — Офіційна година: Щодня від 10 рано до 7 вечір. В неділю від 11 рано до 1 по полудні.

ЦАДІТЬ У ЛІТКІНІ СЛОСОВ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕ
„ПЕНРОЛ СЕНВІТС“

EVergreen 3-4410-4450

Maple Coal & Coke Co.

anthracite FUEL OIL
bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72 - 74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.

Deliveries to Brooklyn, Queens & Manhattan.

Українське підприємство
ФЕДЬКА КУДІАК

ІВАН БУНЬКО

УКРАїнський ПОГРЕБНИК
заряджу погребам по \$150
ціні так низькій як
ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ПРЕМА

УКРАїнський ПОГРЕБНИК
Занимається похороном
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2508

BRANCH OFFICE & CHAPPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.)
Brooklyn, N. Y.
Tel. MEtrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 2256. Ударемнена втеча Фила.

На коридорі далися чути важкі кроки д-ра Зі й Гора, коли Тарзан витягав Ниту через вікно.

Однаке, заки Фил міг піти за нею, двері відкрилися.

Нита вирятувалася в безпечне місце, вибігши з обома своїми спасителями...

...саме тоді, коли розюшені мучителі затагнули Фила до сусідньої кімнати.

ДЛЯ ПЕРЕВЕДЕННЯ ПОВНОГО ВРАЖЕНЬ ВЕЧОРА ПРИХОДЬТЕ ДО ГОСТИНИЦІ
„ДВІ ГІТАРИ“
ПЕРШОКЛАСНІ ОБІДИ. — ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ
УКРАїнська ОБСЛУГА
Динамічна програма на залі; Поезія музика; Українські мелодії
244 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.
Телефонуйте: OR 3-5335
(Знамениті можливості дошких дешифр і вечірніх прийняти)
Народні танці кожного четверга. — Безкоштовні інструкції
уділює наша талановита обслуга.